

1. Ainevaldkond kunstiained.

1.1. Kunstipädevus

Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Põhikooli lõpetaja:

- on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle; oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;
- väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust.
- väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust

1.2. Ainevaldkonna ja õppeaine kirjeldus

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse

arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetavad toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäeva elu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitse poole. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisu, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

- teadmised kunstidest (analüüs);
- erinevate kunstide seostamine (süntees);
- ainealane (verbaalne) keel;
- loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);
- kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);
- oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
- kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Kunstiõpetus

Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osad on:

- uurimine ja oma ideede arendamine;
- väljendusvahendite loov rakendamine;
- mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloo näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Muusikaõpetus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- laulmine;
- pillimäng;
- muusikaline liikumine;
- omalooming;
- muusika kuulamine ja muusikalugu;
- muusikaline kirjaoskus;
- õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega.

Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikul, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielulise korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus. Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti.

Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises. Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse

suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust.

Muusika ainekava koostades on lähtunud järgmistest põhimõtetest:

- teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute
- kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

1.3. Üldpädevuste kujunemine õppeaines

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

- Kultuuri-ja väärtuspädevus - kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust, toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Loominguline tegevus õpetavad teadvustama, hindama erinevaid ideid ja seisukohti.
- Sotsiaalne ja kodanikupädevus - rühmatööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist.
- Enesemääratluspädevus - loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut.
- Õpipädevus - kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu. Siinsed probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.
- Suhtluspädevus - kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine, võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist.

- Matemaatikapädevuse - selle arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.
- Ettevõtlikkuspädevus - ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetab õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi.
- Digipädevus - õpilased oskavad kasutada uuenevat digitehnoloogiat nii õppimisel, kodanikuna suheldes kui kogukondades suheldes, leida ja säilitada digivahendite abil infot; oskavad kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; on teadlikud digikeskkonna ohtudest; kasutavad probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtlevad ja teevad koostööd erinevates digikeskkondades, osalevad digitaalses sisuloomes.

1.4. Lõiming

1.4.1. Lõiming teiste ainevaldkondadega

Kunstid on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa.

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi:

1. Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunstide kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust.
2. Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.
3. Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:
 - sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;
 - emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
 - loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;
 - matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümboolid ja meetodid);
 - käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
 - kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

1.4.2.Läbivad teemad

- Väärtused ja kõlblused. Kultuuriline identiteet - õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.
- Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.
- Tehnoloogia ja innovatsioon on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.
- Tervis ja ohutus - kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist.
- Teabekeskond .Keskkonna ja jätkusuutlik areng - hõlmab mitmekülgsed oskusi nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

2. Kunstiõpetus

2.1. Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
- kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
- märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

2.1.1. Hindamine

Hinnet kujundavad:

- töö puhtus;
- viimistlus;
- loovus ja omanäolisus;
- erinevate töövahendite õige kasutus;
- õpitu rakendamine praktilistes töödes;
- töö õigeaegne esitamine.

Hindamise kriteeriumid kunstiõpetuses

Hinne "5" - praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Väärtustab enda ja teiste loomingut. Töö on puhas ja korrektne. Töö on esitatud õigeaegselt.

Hinne “4” - praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Töö veidi määratud või “ toores”. Töö on esitatud hiljem.

Hinne “3” - praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist. Suhtumine oma töösse hooletu. Töö on must ja lohakas. Esitamise tähtaeg on möödunud.

I kooliaste

2.2.1 Taotletavad pädevused I kooliastmes

Õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.2.2 Kunstiõpetuse ainekava I klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus.</p> <p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>Vestlused kunstist.</p>	<p>Inimese kujutamine: täisfiguur eestvaates, portree eestvaates. Eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis) kujutamine joone ja silueti abil. Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga (ruumiliselt voolumisel ja meisterdamisel ning tasapinnaliselt joonistamisel ja maalimisel figuuride ülesehitamise ühe võttena).</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Meeleolu väljendamine värvidega.</p> <p>Meisterdamine.</p> <p>Kunst (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika) ümbritsevas keskkonnas. Plakatikujundus. Kaaslaste tööde analüüs,</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oskab kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguks eneseväljenduseks. Oskab kasutada kääre ja paberist šablooni järgi ise detaile välja lõigata. Oskab liimiga katta pindu ja teeb liimimistöid korrektselt, hoides puhta töö ja töölauda. Oskab kujutada figuure. Peab silmas pildi kompositsioonireegleid. Oskab teha kollaaži ja voltida paberit. Oskab kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada. Märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas. 	<p>Loodusõpetus - looduse, inimese kujutamine. Elus- ja eluta looduse kujutamine.</p> <p>Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Ruumiliste kujundite pinnalaotuste meisterdamine, tasapinnalised kujundid, mustrite kompositsioon geomeetristest kujunditest. Tasapinnalised ja ruumilised kujundid.</p> <p>Emakeel - õigekiri kutsete, kuulutuste tegemisel, teemakohased jutukesed, ristsõnad, luuletused, kutse, õnnitluskaardi, teate kujundamine, piltjuttude koostamine.</p> <p>Muusikaõpetus - meeleolu loomine tunnis, muusika</p>	<p>Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Sportipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev - stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p>

	<p>tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse.</p> <p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid.</p> <p>Skulptuur. Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Erinevate tekstuuride loomine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne.</p> <p>Maal. Kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist.</p> <p>Graafika. Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika: natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.</p>		<p>kuulamine tööle sobiva meeleolu loomiseks.</p> <p>Inimeseõpetus - käitumine kodus, koolis, tänaval; töölaua korrashoid, liiklus tänaval.</p>	<p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng.</p> <p>Emakeelepäev- stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p>
--	---	--	--	---

				<p>Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Playback – koolimaja kaunistamine.</p>
--	--	--	--	---

2.2.3 Kunstiõpetuse ainekava II klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni-, perspektiiviõpetus.</p>	<p>Inimese kujutamine: portree eestvaates, täisfiguur eest- ja külgsuunas,</p> <p>eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis ja liikumises), eluta looduse (kivid, vesi jne) kujutamine;</p> <p>vormi ülesehitamine geomeetriliste kujundite abil.</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet); helestamine ja tumestamine; meeolelu väljendamine värvidega.</p> <p>Pea- ja kõrvalelemendid ning taust; rütm, rühmitamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; • kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; • arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; • eristab sooja ja külma koloriiti; • saavutab kompositsiooni tasakaalu; • eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme • kujundab oma lähemat ümbrust (stend, 	<p>Inimeseõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;</p> <p>Emakeel-pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine; Rahvakunst. Koomiks.</p> <p>Loodusõpetusest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p>	<p>Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid</p> <p>Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev- stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik- kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja</p>

<p>Disain (kujundus, kujundamine)</p> <p>Vestlused kunstist</p>	<p>Suuruse näiline vähenemine kauguses;</p> <p>Tarbevormid; etenduse kujundus; raamat kui kunstiobjekt.</p> <p>Kunst ümbritsevas keskkonnas; kaaslaste tööde vaatlus, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse; rahvakunst.</p> <p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid:</p> <p>Skulptuur-voolimine savist või muust pehmest materjalist; erinevate tekstuuride loomine; meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne); voltimine (karbid, loomad, inimesed jne).</p> <p>Maal-maalimine kattevärvidega (guašš jt) spontaanselt ja läbimõeldumalt; töötamine värvi- ja viltpliatsitega;</p>	<p>klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; • suhtub mõistvalt enda ja teiste töödesse. 	<p>Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist; sümbolid ja meetodid.</p> <p>Käsitööst lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust. ja koordineerimist.</p>	<p>kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal- Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Emakeelepäev- stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p>
---	--	---	--	--

	kollaaž. Graafika -joonistamine pliatsi ja viltpliatsitega; punkti ja joone kasutamine mustrite loomiseks			
--	---	--	--	--

2.2.4. Kunstiõpetuse ainekava III klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p>	<p>Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid.</p> <p>Eluslooduse (loomad, linnud, liblikad jne iseloomulikus asendis ja liikumises, eluta looduse (kivid, vesi) ja tehisevormide (ehitised, sõidukid jne) kujutamine joone ja silueti abil.</p> <p>Töö geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga.</p> <p>Joonte omadustega tutvumine. Tegelikud ja illusoorid jooned. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal. Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides; • valib ümbritsevate objektide (inimesed, loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja kujutab neid oma võtetega; • ehitab (joonistades, voolides) keerulisemad vormid üles lihtsamate geomeetriliste kujundite abil. • segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet; • segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed; • leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. • organiseerib pildi pinda arvestades paberi suurust ja 	<p>Emakeel- muinasjuttude, luuletuste, mõistatuste illustreerimine; Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms), piltjutt. Tingmärgid, skeemid, kaardid, tabelid õppe-kirjanduses, lasteraamatutes ja lasteajakirjanduses. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, klassi tööde väljapanekust.</p> <p>Matemaatika- geomeetrilised kujundid igapäeva-elus, joonlauaga mõõtmine, Kauguste hindamine looduses..</p>	<p>Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid ja õpijuhiseid .</p> <p>Õppekäigud loodus- või tehiskeskkonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse.</p> <p>Näituse korraldamine.</p> <p>Rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev- stendi kujundamine.</p>

<p>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus</p> <p>Disain igapäevaelus</p> <p>Vestlused kunstist</p>	<p>Pidev- ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine.</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Helestamine ja tumestamine ning külmad ja soojad toonid. Meeleolu väljendamine värvidega. Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted). Pea- ja kõrvalelemendid ning taust. Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine ning osaline kattumine. Ribaornament. Suuruse vähenemine kauguses.</p> <p>Meisterdamine, lähtudes otstarbest, materjalist, tehnoloogiast (mänguasjad, pakendid, ruumikaunistused, maketid jne looduslikest ja tehismaterjalidest). Rütmiharjutused ja mängud kirjaelementide ja tähtedega (joonistatult, maalitult, rebitult, volditult). Tööd joonlaua ja sirkliga.</p> <p>Kunst meie ümber. Oma kodulinna/asula, kodumaja/korteri, toa, suvekodu, aia/pargi kujundus.</p>	<p>kuju kasutades erinevaid paberiformaate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvestab meisterdades teose otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust • nimetab etenduse ja filmi kujunduse elemente (kostüümid, lava-, valgus-, helikujundus); • võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. • tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal; • räägib oma loomingust (tegevusest) kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid; • võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi. Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi; • austab enda ja kaasõpilaste loomingut. 	<p>Eristab ja leiab ümbritsevast lihtsamaid tasandilisi ja ruumilisi kujundeid.</p> <p>Loodusõpetus- elus ja eluta loodus, Plaanid ja kaardid (sh temaatilised) koos tingmärkide, sümbolitega; koduloomad, metsloomad, õppekäigud vabasse loodusesse ,loodusvaatlused-aastaaegadele iseloomulikud värvid, loodusliku materjali korjamine meisterdamiseks.</p> <p>Tööõpetus-meisterdamine looduslikust materjalist, voolimine.</p> <p>Muusikaõpetus-kuulatud pala järgi pildi joonistamine</p>	<p>Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Emakeelepäev- stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolitega detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Võõrkeelenädal, naaberriigi päev- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p>
--	---	--	--	---

	<p>Kunst ruumis- kunstmuuseumid, -galeriid. Maailmakuulsad maalid. Tuntumad ajaloolised vaatamisväärsused maailmas. Raamatukujundus. Kujundamine teatris. Multifilmid. Virtuaalne maailm. Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus.</p> <p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid:</p> <p>Skulptuur- Voolimine savist või muust pehmest materjalist.</p> <p>Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne; Papjeemašee tehnikas maski valmistamine.</p> <p>Maalimine- kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega.</p>		<p>Kehaline kasvatus- Liikumine kujundites</p>	<p>Kooli ajaleht-Pildiline materjal</p> <p>Kevadfestival- kohvikus hinnasiltide kujundamine</p>
--	--	--	---	---

	<p>Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist;</p> <p>Graafika- joonistamine pliatsi ja viltpliatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika:natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.</p>			
--	---	--	--	--

2.3 II kooliaste

2.3.1 Taotletavad pädevused II kooliastmes

- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse.

Kõnelused kunstist	<p>(Nime) Tähtede kujundamine.</p> <p>Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Ilmastiku-nähtuste jäädvustamine</p> <p>Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine.</p> <p>Kunstiteoste analüüs, kunstiuurituste külastamine, nähtu põhjal arutelu, Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad. Värv roll suurteostes. Rahvakunst-tikandid, vöökirjad. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist. Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgrükk (nt papi-, materjali-, linoolrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).</p>	<p>astme värvide segamise teel.</p> <ul style="list-style-type: none">• Eristab sooja ja külma koloriiti.• Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) lähtudes otstarbest.• Analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initsiaal, vinjett jne) ja terviklahendust.• Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.	<p>Loodusõpetus-temaatilised joonistused loodusest. Ilmastiku kirjeldus (fotografeerimine)</p> <p>Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Mõõtmised.</p>	<p>Loodusainete päev- stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p>
-------------------------------	---	---	---	---

	<p>Loob erinevaid tekstuure ja faktuure. Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel) vastavalt vajadusele ja võimalustele.</p>			<p>Näidendite päev/ nädal- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Kooli ajaleht - Pildiline materjal</p> <p>Kevadfestival - kohvikus hinnasiltide kujundamine.</p>
--	--	--	--	--

2.3.3 Kunstiõpetuse ainekava V klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus.</p> <p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>Vestlused kunstist.</p>	<p>Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; miimika; inimene tegevuses; vaikelu.</p> <p>Ühe värvi erinevad toonid (kollakas-, pruunikas-, sinakas- roheline jne.); piiratud arvu värvidega maalimine; akromaatilised ja kromaatilised värvid; sümmeetria ja asümmeetria; plaanilisus pildi pinnal.</p> <p>Tööd joonlaua ja sirkliga (ornament); teksti kujundamine; initsiaal.</p> <p>Kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst); kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv jne.); kunstimälestised.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; • kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; • arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; • kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; • leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; • leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loomunguliselt oma töös; • segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone; saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; 	<p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal.</p> <p>Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks.</p> <p>Ajalugu – Kammkeraamika. (film +praktiline töö keraamikaklassis) kunstiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur. Kunstimälestised. Kunstimõisted.</p> <p>Muusika - rahvakunst.</p>	<p>Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Sportipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev- stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid,</p>

	<p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid:</p> <p>Maal- maalimine kattevärvide ja akvarellidega, õlipastellidega; tööd värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberitest ja /või makulatuurist;</p> <p>graafika- joonistamine grafiit- värvi- ja viltpliiatsiga;</p> <p>skulptuur - lõikamine pehmetest materjalidest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab maalimisel piiratud värvivalikut • eristab sooja ja külma koloriiti; • eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone; • eristab piiratud ja piiramata pinda. Loob võrgustiku abil piiramata pindu, • nimetab nende kasutusalasid; • katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi. • kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) lähtudes otstarbest; • kujundab ornamenti (sh rahvuslikku) ja nimetab selle traditsioonilisi ja kaasaegseid • iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende • loetleb natüürmortides kasutatavaid objekte ja seletab nende üldistamise alusel natüürmordi mõistet. Eristab natüürmordi teiste žanrite hulgast; • tunneb ära portree-, maastikužanri; • toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente; 	<p>Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari.</p> <p>Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.</p>	<p>voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek.</p>
--	---	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none">• kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas;• kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni;• suhtub mõistvalt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti• loob erinevaid tekstuure ja faktuure;• eristab mahulist vormi (ümarplastika, reljeef) tasapinnalisest vormist;• selgitab graafika kui trükitehnika olemust;• kavandab tööd lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast;• kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.		<p>Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng.</p> <p>Emakeelepäev- stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.</p>
--	--	---	--	---

				Keraamikaklassis kammkeraamikas kausi teostamine.
--	--	--	--	--

2.3.4 Kunstiõpetuse ainekava VI klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni- perspektiiviõpetus</p> <p>Disain</p>	<p>Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; inimene tegevuses ,inimese, looduse ja tehismvormide suhe; visandamine loodusest. Vaikelu (natüürmort); varju tekkimine. Langev vari.</p> <p>Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline) ;kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt) ;koloriit (sh soe ja külm). Kompositsiooni tasakaal. Pildi dominant ;sümmeetria ja asümmeetria ;piiratud ja piiramata pinnad. Plaanilisus pildi pinnal;pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.</p> <p>Keskonna kujundus sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) ;ornament (sh rahvuslik); raamatu ja muu trükise kujundus (sh initsiaal, vinjett, fantaasiakiri jne); koomiks.</p> <p>Kunstiliikide (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) iseloomustus;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; • kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; • arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; • kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses; • leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; 	<p>Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;</p> <p>Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;</p> <p>Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulumis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma</p>	<p>Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Leivapäev - stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste</p>

<p>Vestlused kunstist</p>	<p>kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne);</p> <p>kunstimõisteid (originaal, koopia, võltsing, reproduktsioon, jne); rahvakunst; kultuuriväärtused ja kunstimälestised; massi- ja kommertskultuur .</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid:</p> <p>Skulptuur Skulptuuride modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest (vahtplast jne); keraamika; reljeef.</p> <p>Maal Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist.</p> <p>Graafika Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linooltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).</p>	<ul style="list-style-type: none">• leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguks oma töös;• selgitab varju tekkimise põhimõtet.• segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone;• saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel;• kasutab maalimisel piiratud värvivalikut (sh maalib monokroomselt);• kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti;• teisendab värvimodulatsiooni põhimõttel pildi koloriiti segades kõik värvid läbi ühe juhtvärviga.• saavutab kompositsiooni tasakaalu;• määrab teose dominandi, loob selle teadlikult oma töös;	<p>looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;</p> <p>Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);</p> <p>Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);</p> <p>Kehalisest kasvatus Liikumis- ja tantsukombinatsioonid; ruumitaju, põimumine liikumisel. Kaardi ja maastiku võrdlemine. Maastikuobjektid, leppemärgid, reljeefivormid. Orienteerumismängud, orienteerumine etteantud või enda joonistatud plaani</p>	<p>illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine, joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Emakeelepäev - stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loominguks.</p>
----------------------------------	--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none">• eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone;• eristab piiratud ja piiramata pinda.• kujutab tasapinnal pöörd- ja kandiliste kehade mahulisust ja nende asukohta silmapiiri suhtes.• kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne)• lähtudes otstarbest;• kujundab ornamenti (sh rahvuslikku) ja nimetab selle traditsioonilisi ja kaasaegseid kasutusvõimalusi;• iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende• väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne);• loetleb natüürmortides kasutatavaid objekte ja seletab nende üldistamise	ning silmapaistvate loodus- või tehisobjektide järgi etteantud piirkonnas.	<ul style="list-style-type: none">• Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.
--	--	--	--	---

		<p>alusel natüürmordi mõistet. Eristab natüürmorti teiste žanrite hulgast;</p> <ul style="list-style-type: none">• tunneb ära portree-, maastikužanri;• toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente;• selgitab originaali, koopia ja reproduktsiooni erinevust;• kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas;• väärtustab oma(rahvus)kultuuri kõrval kohalikku (elukoha)• kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni;• kavandab tööd lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast;• kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud,		
--	--	---	--	--

		sirkel, trükipress jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.		
--	--	---	--	--

2.4 III kooliaste

2.4.1 Taotletavad pädevused III kooliastmes

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb loovalt, on avatud enesearendamisele.

1.4.3 Kunstiõpetuse ainekava VII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest.
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värviõpetus</p>	<p>Ümbruse kujutamine- tänav, taluõu, kõrghooned. Hoonete välisdetailide esile toomine. Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Asjade kolmemõõtmelisus.</p> <p>Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine. Valgus, vari, läige, langev vari.</p> <p>Inimene „suunatud pilk, näo detailid. Erinevate meeleoludega inimeste väljendamine.</p> <p>Geomeetriselised kujundid sümbolitena.</p> <p>Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Loeb inimese keha-asenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; • määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; • modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. • selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust. • konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; • kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel; • selgitab reklaami eesmärgi ja mõju. Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause); • kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel; 	<p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetriselised elementidest ruumis ja tasapinnal.</p> <p>Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks.</p> <p>Ajalugu - kunstiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur. Kunstimälestised. Kunstimõisted.</p> <p>Muusika - rahvakunst.</p> <p>Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari.</p>	<p>Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Sportipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev - stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja</p>

<p>Disain, kirjaõpetus</p> <p>Vestlused kunstist</p>	<p>ruumiillusioonid. Mõisted värv ja värvus</p> <p>Geomeetriliste kehade kasutamine disainis.</p> <p>Märkide ja kujude mitmetähenduslikkus.</p> <p>Firmamärgid, logod.</p> <p>Omaloodud kirja (šrifti) kujundamine, kasutamine</p> <p>Kombinatorika tasapinnal ja ruumis mitmesugustest materjalidest.</p> <p>Kunstiga seotud elukutsed.</p> <p>Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine.</p> <p>Erinevate kultuuride tuntumad kunstiteosed.</p> <p>Kunst Eestis ja maailmas-keskajast barokini.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; • määrab kujutamisinestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal); • suhtub loominguiliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (häppening , performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kits; virtuaalne kunst; 	<p>Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.</p>	<p>loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p>
--	--	--	---	--

	<p>Rahvakunst-erinevad tikandid esemetel, riietuses.</p> <p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid: digitaalse tehnika kasutamine loovtöodes (foto, video, digigraafika).</p> <p>Maalimine erinevatele materjalidele (puit, klaas, paber). Erinevad trükitehnikad.</p> <p>Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); installatsioon.</p> <p>Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel;</p>		<p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Keskkond ja säästev areng.</p> <p>Emakeelepäev- stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.</p>
--	--	--	--

	Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga.			
--	--	--	--	--

2.4.3 Kunstiõpetuse ainekava VIII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus.</p> <p>Disain ja kirjaõpetus.</p> <p>Vestlused kunstist.</p>	<p>Inimese kujutamine:</p> <p>Poolprofiil; karikatuur ja sarz. kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine;</p> <p>inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari).</p> <p>Värvide optiline segunemine; kompositsiooniskeemid; kuldlõige; kadreerimine.</p> <p>Märk ja sümbol (peremärk, firmamärk, piktogramm, eksliibris).</p> <p>Karikatuur; kunsti areng keskajast 20. saj. lõpuni; kunsti piiride avardumine; inspiratsiooniallikad ja looming; kitši olemus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb visuaalse kunsti põhimõisteid ning oskab neid kasutada kõnes ja kirjas; • oskab kasutada kõiki 8. klassi ainekavas olevaid töömaterjale, -vahendeid ning kujutamise ja kujundamise viise kunstiliseks eneseväljenduseks; • tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid; • oskab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe; • eristab kõrgkultuuri massikultuuri nähtustest. 	<p>Loodusõpetus - värvide kontrastid, vastastikused mõjud. Kooskõlad ja tasakaal. Mõisted värv ja värvus.</p> <p>Matemaatika - moodul. Kombinatorika tasapinnal. Abstraktne kompositsioon. Groteski- ja laisulekirja võtted sulle või markeriga. Joonestamise algteadmised</p> <p>Muusikaõpetus - massikunst: foto, film, video, reklaam.</p> <p>Eesti keel - massikunst: foto, film, video, reklaam. Kadreerimine (foto- ja videokunst). Kunsti liigid ja žanrid. Eesti rahvakunsti seosed põhjamaade, soomeugri</p>	<p>Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev - stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne).</p>

	<p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur-modelleerimine erinevatest materjalidest.</p> <p>Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel;</p> <p>Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga, värvilise pliiatsi, viltpliiatsiga.</p>		<p>rahvaste ja maailma etnograafilise kunstiga. Tegevuskunst.</p> <p>Ajalugu - kunsti areng keskajast 20. sajandi lõpuni. Restaureerimine ja renoveerimine.</p> <p>Füüsika - esemete modelleerimine valguse - varjuga. Värvide optiline segunemine. Kadreerimine (foto- ja videokunst). Ruumiillusioonid (op. kunst).</p>	<p>Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p>
--	--	--	---	---

				<p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stilipäev - stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.</p> <p>Keskkond ja säästev areng.</p> <p>Emakeelepäev - stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.</p>
--	--	--	--	--

2.4.4 Kunstiõpetuse ainekava IX klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus.</p> <p>Värvi-, kompositsiooni-, perspektiiviõpetus</p>	<p>Inimese kujutamine: kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine, deformeerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari).</p> <p>Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal; värvide optiline segunemine; värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid); värv ja värvus.</p> <p>Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldloige); kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis); abstraktne kunst. Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv); joonperspektiiv ühe ja kahe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; • lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karakterisuse ja emotsionaalsuse saavutamiseks; • kasutab kujundit oma mõtete edastamiseks; • kasutab kunstiteost või -stiili oma loomingu eeskujuna või lähtepunktina; • määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; • modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. 	<p>Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;</p> <p>Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;</p>	<p>Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p> <p>Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Loodusainete päev - stendi kujundamine.</p> <p>Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p>

<p>Disain</p> <p>Kunstivaatlus, -analüüs (vestlused kunstist)</p>	<p>koondpunktiga; õhu- ja värviperspektiiv.</p> <p>Tootedisain, ruumidisain, tarbeeseme kujundus. Ergonoomika; graafiline disain. Kujunduse ühtne stiil; märk ja sümbol (nt peremärk, firmamärk, piktogramm); reklaam; šrift, kirjaoptika, teksti kujundamine.</p> <p>Kunsti žanrid. Stiil; karikatuur, sarž. Grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst: foto, film, video, reklaam. Kitš; kunsti piiride avardamine. Virtuaalne kunst; inspiratsiooniallikad ja looming;</p> <p>Eesti rahvakunst kui soomeugri ja maailma etnograafilise kunsti osa; restaureerimine, renoveerimine ja konserveerimine.</p> <p>Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab teose kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ning olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, hele-tume, hulgakontrast); • suurendavad-vähendavad toonid); • selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust. • tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooniskeemi; • kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi; • väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina. • -analüüsib vormi näilist muutumist sõltuvalt vaatepunktist (vaataja asukohast); • konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil 	<p>Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;</p> <p>Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid);</p> <p>Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatusest lähtudes arendatakse kehatunnetust,</p>	<p>Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Joonis-tamine. Lavakujundus.</p> <p>Emakeelepäev - stendi kujundamine.</p> <p>Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p> <p>Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.</p>
---	--	---	--	--

	<p>Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne);</p> <p>Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel.</p> <p>Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga.</p> <p>Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk vastavalt võimalustele.</p>	<p>perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist;</p> <ul style="list-style-type: none">• kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel;• analüüsib (piltidel ja looduses) värvide näivat muutumist sõltuvalt objekti;• analüüsib kunste argikeskkonna osana (keskkonnaesthetika).• Seostab keskkonna elemente (mööbel, trükised, tarbeesemed, ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid jne) kunstniku tööga;• kirjeldab üldjoontes peamisi disaini alaliike: graafiline, keskkonna-, tootedisain, tarbekunst (sh mood, reklaam, ruumikujundus jne);• valib kujundatavale sobiva šrifti, arvestab kirjaoptikat;• selgitab reklaami eesmärgi ja mõju.	<p>tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist</p>	
--	--	---	--	--

		<p>Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause);</p> <ul style="list-style-type: none">• kirjeldab tuntumaid märke ja sümboloid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel;• võrdleb erinevaid kujundusstiile arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni, ajastut.• kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet;• määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal);• eristab ja kirjeldab selgete tunnustega kunstistiile (nt gootika, juugend, kubism, opkunst);• suhtub kriitilis-loominguliselt kunsti ja		
--	--	--	--	--

		<p>kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst;</p> <ul style="list-style-type: none">• kasutab ainespetsiifilist keelt kunstide kirjeldamisel ja mõtestamisel;• väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust. Toob välja maailmakultuuri elemente oma- ja kohaliku kultuuri nähtustes;• kirjeldab kunstimälestiste säilitamise viise (restaureerimine, renoveerimine, konserveerimine) erinevusi;• toob näiteid autorikaitse reeglitest		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• väljendab end erinevate joonistus- ja maalivahendite kaudu spontaanselt (visandlikult) ja kaalutletult (viimistletult);• valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (sh assamblaaz, installatsioon jne);• selgitab kõrg-, sügav- ja lametrüki tehnoloogilist erinevust.		
--	--	--	--	--

3. Muusikaõpetus

3.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

3.1.2. Hindamine

Muusikaõpetuse hindamisel on aluseks õpilase osalemise aktiivsus õppeprotsessis.

Hinne “5”

Õpilane:

- töötab tunnis aktiivselt kaasa;
- laulab rõõmuga ja innukalt;
- täidab õpetaja poolt antud ülesanded korrektselt;
- on omandanud vajaliku laulurepertuaari ja noodiõpetuse alased teadmised ja oskused;
- oskab kuulata ja iseloomustada muusikat;
- näitab üles loomingulist initsiatiivi.

Hinne “4”

Õpilane:

- töötab tunnis kaasa, kuid vajab emotsionaalset ergutamist;
- laulab meeleldi;
- täidab antud ülesandeid korralikult, kuid teeb mõningaid vigu;
- oskab kuulata ja iseloomustada muusikat, kuid vajab õpetajapoolseid näpunäiteid.

Hinne “3”

Õpilane:

- töötab tunnis passiivselt kaasa;
- laulurepertuaari ja muusikaalaseid teadmisi ja oskusi omandab vaevaliselt;
- muusika kuulamisel ei suuda kontsentreeruda ja oma arvamust avaldada;
- vajab pidevat innustamist ja tähelepanu;

Hinne “2”

Õpilane:

- ignoreerib tunnitegevusi;
- vajab pidevalt tähelepanu ega täida talle antud ülesandeid.

3.2 I kooliaste3.2.1 Taotletavad pädevused I kooliastmes

Õpilane:

- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

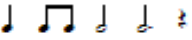
3.2.2 Muusikaõpetuse ainekava I klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Kesksel kohal laulmine ja pillimäng.</p> <p>Laulmine nii ühehäälselt a capella kui ka saatena.</p> <p>Aluse kujundamine muusikatradsioonide säilitamiseks ja edasikandmiseks.</p> <p>Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; lauldes muusika sisu ning meeleolu väljendamine; eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine; eesti rahvalaulude ja regilaulude laulmine seoses kalendritähtpäevadega;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes. • Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust. • Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust. • Laulab eesti rahvalaule ning peast valikuliselt 6-7 laulu. 	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loomuliku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; • individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; • aktiivset osavõttu ühislaulmisest; • õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. 	<p>Eesti keel - õigekiri, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - arvud, helipikkused, taktimõõt, loendamine, loogika, mälu.</p> <p>Inimeseõpetus - kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.</p> <p>Loodusõpetus/kunst - loodusandide (kastanite, tõrude,</p>	<p>Lihtsamate pillide valmistamine (kivipill, putkepill, lehepill)</p>

	erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulude laulmine õpetaja valikul.	<ul style="list-style-type: none">• laulab peast kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Virkhaus), „Kevadel" (Juba linnukesed...), Lapsed, tupp!“ “Kevadpidu“ “Teele, teele, kurekesed" „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).		kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös). Linnulauluhommik- laululindude viiside kuulamine. Lindude joonistamine	
--	---	---	--	---	--

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	Tutvumine SO, MI, RA astmetega ja astmemudelitega (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise ja käemärkide järgi Noodivältused, paus, rütmifiguurid: 	<ul style="list-style-type: none">• Laulab meloodiat käemärkide järgi• Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).• Rakendab pillimängu kaasmängudes.• Oskab mängida lihtsaid lauluviise plokkflöödil, teab mänguvõtteid G1-c2.• Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu• Eristab kuuldeliselt	Hindamisel arvestatakse: <ul style="list-style-type: none">• individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust;• plokkflöödi mänguvõtete omandamist.• õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.		
Pillimäng	Keha-, rütmi- ja plaatpillide esmaste mänguvõtete omandamine ja kasutamine lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; pillimängus muusika sisu ja meeleolu väljendamine. Tutvumine plokkflöödi mänguvõtete g1-c2				
Muusikaline liikumine	Muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu Eesti laulu- ja ringmängude tantsimine, mängimine Rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine ja väljendamine liikumise kaudu;				

<p>Muusika kuulamine</p> <p>Omalooming</p>	<p>Individuaalse, paaris- ja rühmatöö kasutamine</p> <p>Karakterpalu kuulates tutvumine muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);</p> <p>Kuulitava muusikapala meeolelu ja karakteri kirjeldamine ning iseloomustamine, kasutades õpitud oskussõnavara;</p> <p>Muusikalise mõtlemise ja loovuse arendamine.</p> <p>muusika meeolelu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega;</p> <p>lihtsate kaasmängude loomine</p>	<p>laulu ja pillimuusikat;</p> <ul style="list-style-type: none">• Kasutab muusika kirjeldamisel muusikalist sõnavara• joonistab pildi kuulatud muusikapala põhjal.• Väärtustab enese ja teiste loomingut.• seostab muusikapala selle autoritega• Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;			
--	---	---	--	--	--

<p>Õppekäigud</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>Osalemine koolisisestel muusikaüritustel, loodushääled erinevatel aastaegadel (linnahääled, loodusnähtused)</p> <p>Õpikeskkonna vajadus: Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, eesti rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm</p> <p>K. Anier, M. Muldma, T. Selke "Muusikamaa õpik ja töövihik 1. klassile".</p>	<ul style="list-style-type: none">• Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;• kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.			
--	--	---	--	--	--

3.3.1 Muusikaõpetuse ainekava II klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Kesksel kohal laulmine ja pillimäng.</p> <p>Laulmine nii ühehäälselt a capella kui ka saatega.</p> <p>Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalne esitus üksi ja rühmas:</p> <p>lauldes muusika sisu ning meeolelu väljendamine;</p> <p>eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine;</p> <p>eesti rahvalaulude ja regilaulude laulmine seoses kalendritähtpäevadega;</p>	<ul style="list-style-type: none">• Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes.• Mõistab ja väljendab muusikat esitades selle sisu ja meeolelu.• Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust.• Laulab eesti rahvalaule ning peast valikuliselt 6-7 laulu.• Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa,	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none">• loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;• individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;• aktiivset osavõttu ühislaulmisest;• õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	<p>Eesti keel - õigekiri, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - arvud, helipikkused, taktimõõt, loendamine, loogika, mälu.</p> <p>Inimeseõpetus - kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.</p>	<p>Pillide valmistamine looduslikest materjalidest (kivi, rohulibled, puulehed)</p>

<p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p>	<p>erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulude laulmine õpetaja valikul.</p> <p>Allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduste mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes:</p> <p>noodivältused, paus, rütmifiguurid:</p> <p>Astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid;</p> <p>JO-võtme tähenduse mõistmine ning selle kasutamine noodist lauldes.</p>	<p>mu õnn ja rõõm“; F. Pacius),</p> <p>„Mu koduke“ (A. Kiiss),</p> <p>„Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Virkhaus),</p> <p>„Kevadel“ (Juba linnukesed),</p> <p>“Lapsed, tuppa!”,</p> <p>“Kevadpidu”,</p> <p>“Teele,teele, kurekesed”,</p> <p>„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) • Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika 	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; 	<p>Loodusõpetus/kunst - loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös).</p> <p>Linnulauluhommik-laululindude viiside kuulamine. Lindude joonistamine</p> <p>Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus.</p> <p>Matemaatika - joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid.</p> <p>Tööõpetus - rütmikaardid.</p> <p>Inimeseõpetus - meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p> <p>Kunst - kõlavärv.</p>	
--	---	---	---	---	--

<p>Muusikaline liikumine</p>	<p>pillimängus muusika sisu ja meeleolu väljendamine.</p> <p>plokkflöödil mänguvõtete c1-d2 mängimine,</p> <p>pillimängu rakendamine kaasmängudes;</p> <p>Muusikaline liikumine hõlmab rahvatantse ja laulumänge ning muusikapala karakteri väljendamist liikumise kaudu.</p> <p>muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu;</p> <p>eesti laulu- ja ringmängude tantsimine ja mängimine.</p>	<p>oskussõnadega kuulatavat muusikat;</p> <ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); • kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; • väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; • seostab muusikapala selle autoritega. • on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja 	<ul style="list-style-type: none"> • kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist. • Õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust. 	<p>Kehaline kasvatus - muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Rütmikatundides eesti rahvatantsude õppimine.</p> <p>Matemaatika - muusikapala ülesehitus.</p> <p>Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine.</p>	<p>Matemaatika - võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.</p>
<p>Muusika kuulamine</p>	<p>Muusika karakterite, meeleolu tundmaõppimine ning kuulatud muusikapalade iseloomustamine. Lihtsate rütmiliste kaasmängude</p>	<p>oskussõnadega kuulatavat muusikat;</p> <ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); • kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; • väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; • seostab muusikapala selle autoritega. • on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja 	<ul style="list-style-type: none"> • kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist. • Õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; 	<p>Kehaline kasvatus - muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Rütmikatundides eesti rahvatantsude õppimine.</p> <p>Matemaatika - muusikapala ülesehitus.</p> <p>Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine.</p>	<p>Matemaatika - võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.</p>

Omalooming	loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, löötpill, torupill, sarvepill, vilepill).	<ul style="list-style-type: none">• laulu ja pillimuusika eristamist;• eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt);	Inimeseõpetus - eg (tempo); kodu- ja kodumaa.	
Õppekäigud	Lihtsamate tekstide: liisusalmide, regivärsside, laulusõnade loomine jne;	<ul style="list-style-type: none">• Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;• kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;• loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsside, laulusõnu jne;• kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.• kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel).• Väärtustab enese ja teiste loomingut.• Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;		Eesti keel - õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine.	
Õppekirjandus	Osalemine koolisestel muusikaüritustel, loodusretked erinevatel aastaegadel, laulumängud vabas looduses. M. Pullerits, L. Urbel “Muusikaõpik ja töövihik 2. klassile”			Matemaatika - taktimõõt, muusika osad. Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine.	

		<ul style="list-style-type: none">• kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.			
--	--	---	--	--	--

3.2.4 Muusikaõpetuse ainekava III klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor); laulude õppimine:</p> <p>kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi.</p> <p>vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist.</p> <p>kaanonite rakendamine mitmehäälsel laulmisel ettevalmistamiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; • lauldes muusika sisu ning meeleolu mõistmine ja väljendamine; • eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine; • laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; • laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; • laulab peast kooliastme ühislause: 	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loomuliku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; • individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; • aktiivset osavõttu ühislaulmisest; • õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õpetegevuse osana koondhindamisel. 	<p>Eesti keel - õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p>Inimeseõpetus - kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja</p>	<p>Virtuaalsed mängud muusikaliste teadmiste kordamiseks (valss, polka, marss), muusikaloomisprogrammide kasutamine.</p>

		<p>Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „ Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius),</p> <p>„Mu koduke" (A. Kiiss),</p> <p>„Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Virkhaus);</p> <p>„Kevadel" (Juba linnukesed...),</p> <p>“Lapsed, tupp!“,</p> <p>“Kevadpidu“,</p> <p>“Teele,teele, kurekesed“,</p> <p>„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p>		keha tunnetamine laulmisel, hingamine.	
Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	Allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduste mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes	<ul style="list-style-type: none"> • Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi; • mudellaulude laulmine; • kajamängud, rütmilismeloodilised küsimusvastus motiivid. 	Hindamisel arvestatakse: <ul style="list-style-type: none"> • muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus 	Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. Matemaatika - joon, noodivältused, taktimõõt, laulu	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d. Orffi instrumentarium, naturaalklaver, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded,

<p>Pillimäng</p>	<p>rütmifiguurid ja paus:</p> <p>astmemudelite tajumine ja laulmaõppimine erinevates kõrguspositsioonides</p> <p>astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid;</p> <p>JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega</p> <p>plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamine ning nende kasutamine musitseerimisel;</p> <p>seoses pillimänguga õpitakse tundma viulivõtme, tähtnimede ja nende asukoha</p>	<ul style="list-style-type: none">tunneb astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajub astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:<ul style="list-style-type: none">meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants,	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none">individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust;kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist.õpilase aktiivset osalemist	<p>osad, fermaat, sümbolid.</p> <p>Tööõpetus - rütmikaardid.</p> <p>Inimeseõpetus - meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p> <p>Kehaline kasvatus - rahvatantsud.</p> <p>Kunst - kõlavärvi kujutamine</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt.</p> <p>Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordinatsioon, hingamine, õiged mänguvõtted.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikapala</p>	<p>omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.</p>
-------------------------	---	--	--	---	--

<p>Muusikaline liikumine</p> <p>Muusika kuulamine</p> <p>Omalooming</p>	<p>tundmaõppimine noodijoonestikul.</p> <p>muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu;</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude tantsimine.</p> <p>Lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>Lihtsamate tekstide: liisusalvide, regivärsside, laulusõnade loomine jne</p> <p>Lihtsates kaasmängudes astmemudelite kasutamine;</p>	<p>dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; ○ rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat; ○ laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt. <ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); • kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja 	<p>instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel</p> <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust. <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; • laulu ja pillimuusika eristamist; • eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt); 	<p>meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapiisasaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus.</p> <p>Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Matemaatika - võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p>Inimeseõpetus - aeg (tempo)</p> <p>kodu- ja kodumaa.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, k.a. muusikaline,</p>	
--	---	--	--	---	--

Õppekäigud	Kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.	karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; <ul style="list-style-type: none">• väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;• seostab muusikapala selle autoritega.• eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.• Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;• Väärtustab enda ja teiste loomingut.• Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;• kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	<ul style="list-style-type: none">• marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist.	väljendusoskus, arutlus. Kunst - muusikelamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus - -muusika kujutamine liikumise kaudu. Tööõpetus - lihtsa rütmipilli valmistamine. Loodusõpetus - loodushääled, keskkonna hääled.	
Õppekirjandus	M. Pullerits, L . Urbel “Muusikaõpik ja töövihik 3. klass”				

3.3 II kooliaste

3.3.1 Taotletavad pädevused II kooliastmes

- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse.

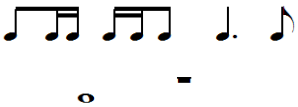
3.3.2 Muusikaõpetuse ainekava IV klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades; • on teadlik häälehoiu vajadusest; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälselt laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a <i>cappella</i> ja saatega. • laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; • mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust. • Laulab peast kooliastme ühislaule: 	<p>Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse</p>	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus.</p> <p>Kirjandus - laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p>	<p>Muusika loomine muusikaprogrammi de abil</p> <p>Nootide leidmine ja lihtsamate palade mängimine virtuaalsel klaviatuuril</p>

		<p>Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F.Pacius),</p> <p>“Eesti lipp” (E.Võrk),</p> <p>“Kas tunned maad” (J.Berad),</p> <p>“Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann),</p> <p>“Mu isamaa armas” (Saksa rahvalaul),</p> <p>“Meil aiaäärne tänavas” (Eesti rahvalaul),</p> <p>“Püha öö” (F. Gruber),</p> <p>„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p>	<p>õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p>Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine.</p>	
<p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laule õppides relatiivsete helikõrgusi (astmeid) kasutamine; • 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; • 2-osaline lihtvorm, 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); • duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll 	<p>Hindamisel arvestatakse: ülesandes püstitud eesmärkide täitmist;</p> <p>õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist</p>	<p>Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p>Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon; ○ tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); 	<p>kolmkõla seoses lauludega;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutvub nootide tähtnimedega • Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: • noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: <p style="text-align: center;"> </p> <ul style="list-style-type: none"> • laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi • Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; 	<p>kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.</p>	<p>vahelised kaugused.</p> <p>Kunst/loodusõpetus - looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.</p> <p>Matemaatika -- noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p>	
--	---	--	--	--	--

<p>Muusikaline liikumine</p>	<p>eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;</p> <p>liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. • Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; • rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; • seostab absoluutseid helikõrgusi pillimängus. • Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; • Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; 	<p>Hindamisel arvestatakse: ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;</p> <p>muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p>		
<p>Pillimäng</p>	<p>Väikekandle mänguvõtetega tutvumine</p>			<p>Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p>	
<p>Omalooming</p>	<p>Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine</p> <p>Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>improviseerimises astmemudelite kasutamine;</p>		<p>Hindamisel arvestatakse: arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades;</p> <p>2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist;</p> <p>hääleliikide eristamist kuuldeliselt;</p>	<p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri</p>	

<p>Muusika kuulamine</p> <p>Õppekäigud</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>tekstide loomine: regivärss, lihtsamad laulusõnad jne;</p> <p>loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks.</p> <p>Vokaalmuusika ja koorimusika kuulamine</p> <p>Orkestriproovi külastamine</p> <p>M. Pullerits, L. Urbel “Muusikaõpik ja töövihik 4. klassile”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega. • Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. • Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalisel kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; • kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore 	<p>vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;</p> <p>pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi;</p> <p>oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas;</p> <p>oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat.</p> <p>Hinnang esinemisjulgusele ja originaalsusele</p>	<p>kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm</p> <p>Eesti keel - õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Matemaatika - taktimõõt, murrud, muusikapala vorm</p>	
--	---	--	--	--	--

		<p>ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni</p> <ul style="list-style-type: none">• Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust.• Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat• Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas,• huvitub eesti muusika ja kultuurielust• avaldab arvamust sündmuste, tegevuste kohta.		<p>Tööõpetus - lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine</p> <p>Kunst - rütmikaartide valmistamine</p> <p>Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus - autorlus.</p> <p>Kunst - muusika meeolelu visualiseerimine.</p> <p>Matemaatika - - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad</p>	
--	--	---	--	--	--

				<p>taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus.</p> <p>Kunst - muusikelamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus.</p>	
--	--	--	--	---	--

• Muusikaõpetuse ainekava V klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	IKT ja praktilised tööd
<p>Laulmine</p>	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine a cappella ja saatega ühe-ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe-ja kolmehäälselt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • projektõppe raames laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust peast oma kooliastme ühislause. • laulab peast kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), “Eesti lipp” (E. Vörk), 	<p>Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoiu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel,</p>	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus.</p> <p>Kirjandus - laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine.</p> <p>Eesti keel -</p>	<p>Väikekandle meisterdamine, praktiline pillimäng kandlel, uurimistöo koostamine.</p>

<p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p>	<p>Laule õppides relatiivsete helikõrgusi (astmeid) kasutamine;</p> <p>2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;</p> <p>2-osaline lihtvorm, vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon;</p> <p>tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);</p> <p>2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;</p> <p>2-osaline lihtvorm,</p>	<p>“Kas tunned maad” (J. Berad), “Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann),</p> <p>“Mu isamaa armas” (Saksa rahvalaul),</p> <p>“Meil aiaäärne tänavas” (Eesti rahvalaul),</p> <p>“Püha öö” (F. Gruber),</p> <p>„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); • duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; • tutvub nootide tähtnimedega • Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; • noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: 	<p>ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;</p> <p>sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust.</p> <p>muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust,</p> <p>arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades;</p> <p>2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist;</p> <p>hääleliikide eristamist kuuldeliselt;</p> <p>vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;</p>	<p>silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p>Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused.</p> <p>Kunst/loodusõpetus - looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja</p>	
--	---	---	--	---	--

<p>Muusikaline liikumine</p>	<p>vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;</p> <p>liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra</p> <p>Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p>	 <ul style="list-style-type: none"> • laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi • Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi • Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; • kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus). • Loob rütmilis-meloodilisi improvisatioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; 	<p>pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi;</p> <p>oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas;</p> <p>oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat.</p> <p>hinnatakse originaalsust väljendustes tööpanust üritusel osalemisel</p>	<p>tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted</p> <p>Tööõpetus - lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p> <p>Kunst - rütmikaartide valmistamine.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus - autorlus. Matemaatika Võrdlemine, eristamine,</p>	
-------------------------------------	--	--	--	---	--

<p>Omalooming</p> <p>Muusika kuulamine ja muusikaajalugu</p> <p>Õppekäigud</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>improvisatsioonides astmemudelite kasutamine;</p> <p>tekstide loomine: regivärss, lihtsamad laulusõnad jne;</p> <p>loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks.</p> <p>Erinevate muusikapalade kuulamine, nendes väljendusvahendite eristamine</p> <p>Vokaal-ja koorimuusika kuulamine</p> <p>Kontserdi ühiskülustus (Eesti Kontsert)</p> <p>H.Roos “Muusikaõpetuse õpik 5. klass” ja töövihik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loob tekste: regivärse, lihtsamaid laulusõnu jne; • kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist. • Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; • teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega. • kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni 		<p>muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus.</p> <p>Kunst - muusikelaamuse kujutamine visuaalselt.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus.</p> <p>Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus.</p> <p>Kunst - muusikelaamuse</p>	
---	---	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;• kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.• Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust• Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat• Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikast• huvitub eesti muusika ja kultuurielust• avaldab arvamust sündmuste, tegevuste kohta		<p>kujutamine visuaalselt.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus.</p> <p>Matemaatika - loogika, arutlusoskus.</p> <p>Arvutiõpetus - teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta</p>	
--	--	--	--	--	--

• Muusikaõpetuse ainekava VI klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	IKT ja praktilised tööd
<p>Laulmine</p> <p>Noodiõpetus ja muusikateooria</p>	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt</p> <p>Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI);</p> <p>2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; • oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule. • Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid); • Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja 	<p>Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest.</p> <p>õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel</p>	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus</p> <p>Kirjandus - laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine.</p>	<p>Muusika-programmide rakendamine omaloomingus</p>

	<p>2-osaline lihtvorm, Helistikud G – e, F – d; kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt; alolevate oskussõnade tähenduse mõistmine ning nende kasutamine praktikas: eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (\sharp), bemoll (\flat), bekarr (\natural); paralleelhelistikud vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid,</p>	<p>teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; <ul style="list-style-type: none"> • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • laulab peast kooliastme ühislaule: <p>Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), "Mu isamaa armas" (Saksa rahvalaul), "Eesti lipp" (E. Võrk), "Püha öö" (F. Gruber), "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas" (Eesti rahvalaul); 4., 5., 6. klass, „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p> </p>	<p>arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist, muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel, pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamisel, õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest</p>	<p>Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus - looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus - looduslike</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Pillimäng</p>	<p>löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);</p> <p>tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo;</p> <p>I kooliastme oskussõnavara kordamine.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des;</p> <p>6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine;</p> <p>eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2. Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: 	<p>võimetest ja nende arengust,</p> <p>arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades;</p> <p>2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; hääleliikide eristamist kuuldeliselt; vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas; oskust võrrelda erinevate rahvaste muusika,</p> <p>oma arvamuse põhjendamist;</p> <p>originaalsust;</p> <p>väljendusoskust;</p> <p>muusika oskussõnade kasutamist;</p>	<p>materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega.</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus- kehapillisaated, hingamine,</p>	
<p>Muusikaline liikumine</p>	<p>liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra;</p>	 <ul style="list-style-type: none"> rütmifiguurid: 			

<p>Omalooming</p> <p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p>	<p>liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa.</p> <p>rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>improvisatsioonides astmemudelite kasutamine;</p> <p>Tekstide loomine: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;</p> <p>Loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks</p> <p>instrumentaalmuusika kuulamine ja : pillirühmade eristamine (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester</p>	<p>♪ ♪ ♫</p> <ul style="list-style-type: none"> • laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul • Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; • kajamäng, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid. • Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; • rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; • seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga; • Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; • Kuulab ja eristab muusikapalades muusika 	<p>tööpanust.</p>	<p>koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm.</p> <p>Eesti keel - õigekiri, regivärsse ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p> <p>Kehaline kasvatus - muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated,</p>	
---	--	--	-------------------	--	--

<p>Õppekäigud</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>tutvumine(valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega;</p> <p>TMM-i külastus</p> <p>H. Roos "Muusikaõpik ja töövihik 6. klassile"</p>	<p>väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);</p> <ul style="list-style-type: none">• iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;• tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse;• teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.• kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni• Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste		<p>koordinatsiooni, õiged mänguvõtted.</p> <p>Matemaatika - taktimõõt, murrud, muusikapala vorm.</p> <p>Tööõpetus -lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p> <p>Kunst - rütmikaartide valmistamine.</p> <p>Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p>	
--	---	---	--	--	--

		<p>kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;</p> <ul style="list-style-type: none">• kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.• Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalisel kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;• kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).• Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust• Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusika• Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas		<p>Kirjandus - autorlus.</p> <p>Kunst - muusika meeolelu visualiseerimine.</p> <p>Matemaatika - - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p> <p>Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Võõrkeeled -</p>	
--	--	---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles aktiivselt.		<p>võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine.</p> <p>Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p>	
--	--	--	--	---	--

3.4 III kooliaste

• Taotletavad pädevused III kooliastmes

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb loovalt, on avatud enesearendamisele.

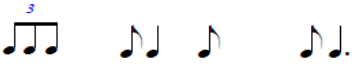
3.4.2 Muusikaõpetuse ainekava VII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt</p> <p>osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine</p> <p>Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast; laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo 	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus.</p> <p>Kirjandus - aulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo).</p> <p>Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine.</p> <p>Bioloogia - hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus.</p> <p>Loodusõpetus - liikumine/dünaamika.</p>	<p>Digitaalklaveri, süntesaatori, DVD-CD, projektori rakendamine näitlikustamisel. Referaatide koostamine (muusikalised kultuurid)</p> <p>PowerPoint esitlused</p>

<p>Noodiõpetus</p> <p>Pillimäng</p>	<p>Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);</p> <p>absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);</p> <p>duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des;</p> <p>akustilise kitarri lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest</p>	<p>sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;</p> <ul style="list-style-type: none"> oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause laulab peast kooliastme ühislause: <p>Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F.Pacius),</p> <p>„Jää vabaks, Eesti meri“ (V.Oksvort),</p> <p>„Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen),</p> <p>“Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks),</p> <p>”Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter),</p> <p>”Saaremaa valss” (R. Valgre),</p> <p>”Kalevite Kants” (P. Veebel),</p> <p>”Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär),</p>	<p>Inimeseõpetus - õige, vale, normid-reeglid,</p> <p>Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p>Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted.</p> <p>Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Loodusõpetus - loodusnähtused- ja hääled, liikumine/dünaamika, jõud.</p>	
---	--	--	---	--

<p>Muusikaline liikumine</p> <p>Omalooming</p>	<p>(tähtnimedest)lähtumine pillimängus;</p> <p>helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.</p> <p>muusika karakteri ja meeleolu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu;</p> <p>liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.</p> <p>Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>Kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmängude ja/või ostinato'de loomine</p>	<p>1. „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p> <ul style="list-style-type: none">• Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;• noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: <ul style="list-style-type: none">• mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laalurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;• mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;• kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);• kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;	<p>Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated,</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm.</p> <p>Eesti keel - tekstide loomine.</p> <p>Kehaline kasvatus - loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordineerimine, õiged mänguvõtted.</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud.</p> <p>Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks.</p>	
--	--	---	---	--

<p>Muusika kuulamine</p>	<p>keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p> <p>lihtsate meloodiate loomisel relatiivsete helikõrguste (astmeid)kasutamine;</p> <p>tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine;</p> <p>loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.</p> <p>Muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi)</p> <p>Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine(keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, erinevad orkestrid.</p>	<ul style="list-style-type: none">• mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:<ul style="list-style-type: none">○ sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;• Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato 'des;• rakendab muusitseerides akustilise kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;• helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.• Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;• loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato 'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	<p>Kirjandus - teose autor, teksti analüüs.</p> <p>Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber.</p> <p>Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs.</p> <p>Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus.</p> <p>Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid.</p> <p>Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.</p>	
---------------------------------	---	---	--	--

Õppekirjandus	A. Sepp, A. Skuin, K. Sepp “ Muusikaõpik 7. klassile” ja töövihik	<ul style="list-style-type: none">• kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);• loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;• väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;• *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.• Väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;• väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;• rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;• Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;		
----------------------	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.• Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi)• arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;• arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;• eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;• eristab kõla ja kuju järgi:<ul style="list-style-type: none">○ keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">○ puhkpillid: puupuhkpillid flööd, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;○ klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion;○ orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester)○ ansamblid: (keelpillikvartett		
--	--	---	--	--

3.4.3 Muusikaõpetuse ainekava VIII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
<p>Laulmine</p> <p>Noodiõpetus</p>	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt</p> <p>osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine</p> <p>Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; • laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälselt laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; • osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; • laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; • oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule • rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates 	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus.</p> <p>Kirjandus - laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo).</p> <p>Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine.</p> <p>Bioloogia - hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus.</p> <p>Füüsika - heli ja selle omadused liikumine/jõud, võnkumine, müra.</p>	<p>Digitaalklaveri ,süntesaatori, DVD-CD, projektori rakendamine näitlikustamisel, muusika loomine programmidega, Pop- ja rockmuusika</p>

<p>Pillimäng</p>	<p>Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);</p> <p>absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);</p> <p>duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des;</p> <p>akustilise kitarriga lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) lähtumine pillimängus;</p>	<p>muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).</p> <ul style="list-style-type: none"> • laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), “Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), ”Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), ”Saaremaa Valss” (R. Valgre), ”Kalevite Kants” (P. Veebel), ”Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär), „Laagri kooli laul“ (A. Vahisalu). • Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; 	<p>Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel</p> <p>Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted.</p> <p>Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted.</p> <p>Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega, ohutustehnika.</p> <p>Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika</p>	
-------------------------	--	--	--	--

<p>Liikumine</p>	<p>helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.</p> <p>muusika karakteri ja meeoleolu ning enda loominguiliste ideede väljendamine liikumise kaudu;</p> <p>liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.</p> <p>Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p>	<ul style="list-style-type: none">• Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);• absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);• duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;• Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:• noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: • mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;• mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;• kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);	<p>väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated,</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm.</p> <p>Eesti keel - tekstide loomine.</p> <p>Kehaline kasvatus - loominguiliste ideede väljendamine liikumises, koordineerimine, õiged mänguvõtted.</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdu/murdarvud.</p> <p>Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks.</p>	
-------------------------	--	---	---	--

<p>Muusika kuulamine</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>helikõrguste (astmeid)kasutamine;</p> <p>tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine;</p> <p>loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.</p> <p>Muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi)</p> <p>Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine (keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, elektrofonid, erinevad orkestrid.</p> <p>Pop-ja rokkmuusika kuulamine</p> <p>A. Sepp, A. Skuin, K. Sepp, V.Ojakäär “</p>	<ul style="list-style-type: none">• kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;• mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:<ul style="list-style-type: none">○ elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;○ sümfoonia, instrumentaalkontsert,○ pop- ja rokkmuusika• Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;• väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad.• väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;• Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;• loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	<p>Kirjandus - teose autor, teksti analüüs.</p> <p>Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber.</p> <p>Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs.</p> <p>Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega</p> <p>Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus.</p> <p>Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid.</p> <p>Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.</p>	
---	---	--	---	--

	Muusikaõpik 8. klassile” ja töövihik	<ul style="list-style-type: none">• kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);• loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;• kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato’des;• rakendab musitseerides akustilise kitarri lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;• helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.• loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.• Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi);• arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;• arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;		
--	--------------------------------------	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;• eristab kõla ja kuju järgi:• keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;• puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmi pillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;• klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion;• elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise:• orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester);• ansamblid: (keelpillikvartett, popansambel);• eristab pop-, rokkmuusikat.• Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; 		
--	--	---	--	--

3.4.4 Muusikaõpetuse ainekava IX klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	<p>Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades.</p> <p>Laulmine ühe-, kahe- ja kolmehäälselt.</p> <p>Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt või laulmine vokaal-instrumentaalkoosseisudes</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laulab oma hääle omapära arvestades rühmas ühe- või mitmehäälselt loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil; laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 	<p>Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus.</p> <p>Kirjandus - laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo).</p> <p>Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine.</p>	<p>Digitaalklaveri, süntesaatori, DVD-d, CD-d, projektori rakendamine näitlikustamisel, esitus valitud muusikažanri kohta</p>

<p>Noodiõpetus</p>	<p>osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine</p> <p>Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine;</p> <p>Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);</p> <p>absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);</p>	<ul style="list-style-type: none"> osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel). laulab peast kooliastme ühislause: <p>Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius),</p> <p>„Jää vabaks, Eesti meri“ (V.Oksvort),</p>	<p>Bioloogia - hingamine, häälehoied (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus.</p> <p>Füüsika - heli ja selle omadused liikumine/jõud, võnkumine, müra.</p> <p>Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel</p> <p>Matemaatika - helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted.</p> <p>Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.</p> <p>Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p>	<p>Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p>
<p>Pillimäng</p>	<p>duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p>			

<p>Liikumine</p> <p>Omalooming</p>	<p>Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des;</p> <p>akustilise kitarri lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest)lähtumine pillimängus;</p> <p>helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.</p> <p>muusika karakteri ja meeoleu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu;</p> <p>liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt)</p>	<p>„Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen),</p> <p>“Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks),</p> <p>”Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter),</p> <p>”Saaremaa valss” (R. Valgre)</p> <p>”Kalevite Kants” (P. Veebel)</p> <p>”Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär)</p> <p>„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).</p> <ul style="list-style-type: none">• Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI);• absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²);• duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega	<p>Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega, ohutustehnika.</p> <p>Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated,</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - Inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika.</p> <p>Eesti keel - tekstide loomine.</p> <p>Kehaline kasvatus - loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordinaatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud.</p> <p>Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine.</p>	
--	---	--	--	--

<p>Muusika kuulamine</p>	<p>Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.</p> <p>Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaadpillidel;</p> <p>Kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaadpillidel;</p> <p>lihtsate meloodiate loomisel relatiivsete helikõrguste (astmeid)kasutamine;</p> <p>tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine;</p> <p>loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.</p> <p>Muusikapalades väljendusvahendite kuulamine (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose</p>	<ul style="list-style-type: none">• Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;• noodivältused, rütmifiguurid ja pausid;• mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;• mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;• kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);• teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;• + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara;• mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:	<p>Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p> <p>Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks.</p> <p>Kirjandus - teose autor, teksti analüüs.</p> <p>Kunst - muusika mteeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber.</p> <p>Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs.</p> <p>Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - rahvused, riigid ja nende tavad, inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika, elukutsevalik.</p>	
---------------------------------	--	---	---	--

<p>Õppekäigud</p> <p>Õppekirjandus</p>	<p>ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi)</p> <p>Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine(keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, elektrofonid, erinevad orkestrid.</p> <p>Pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusika (ooperi, opereti, muusikali ja balleti) kuulamine</p> <p>Ooperi või balleti külastus Estonia teatrimajas</p> <p>A. Skuin, K. Sepp “Muusikaõpetus 9. klassile” ja töövihik</p>	<ul style="list-style-type: none">○ elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;○ ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel;○ rondo, variatsioon,○ pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika <ul style="list-style-type: none">• Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato’des;• rakendab musitseerides akustilise kitarri lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;• helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine	<p>Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega.</p> <p>Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus.</p> <p>Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid.</p> <p>Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.</p>	
--	---	--	---	--

		<p>pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt</p> <ul style="list-style-type: none">• Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;• väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad.• Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;• loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;• kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);• loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;• väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;• *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid		
--	--	---	--	--

		<p>muusikaprogramme kasutades.</p> <ul style="list-style-type: none">• Väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;• väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;• *teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi;• rakendab üksi ja rühmas muusitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguilisi ideid;• Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2- ja 3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);• arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;• *eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;• eristab kõla ja kuju järgi:• keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;• puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;• klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion;• elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise:• orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester);		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• ansamblid: (keelpillikvartett, pop- ja džässansambel);• eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat (ooperi, opereti, muusikali ja balleti).		
--	--	---	--	--